

2. СУЧАСНИЙ ВЕКТОР РОЗВИТКУ СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА ТА МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

РОЗВИТОК МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА УКРАЇНИ НА ЗАСАДАХ ПОГЛИБЛЕННЯ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

*Болдовська К.П., канд. екон. наук, доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Розвиток дво- та багатостороннього стратегічного міжнародного співробітництва України забезпечується використанням різноманітного інструментарію зовнішньої політики, який, серед іншого, спрямований на інтернаціоналізацію господарської діяльності, формування стійких взаємозв'язків та міжнародний поділ праці тощо, тобто поглиблення економічної інтеграції України до системи світового співтовариства. Посилення і поглиблення інтеграційних процесів є однією з характерних рис новітнього світогосподарського розвитку. При цьому сучасний аспект інтеграції характеризується з одного боку значною динамізацією залучення до них більшості країн з перехідною економікою і країн, що розвиваються, поряд із розвинутими країнами, а з іншого – превалюванням у всіх регіонах світу саме торговельно-економічної інтеграції у формі створення зон вільної торгівлі і митних союзів.

Україна також не лишається осторонь цих процесів, і міжнародна регіональна інтеграція перебуває серед основних проблем її національного розвитку. Разом з тим, жорсткі вимоги конкуренції наднаціонального масштабу й інші економічні і позаекономічні перепони, з якими стикається економіка України на шляху її залучення й у процесі адап-

тації до глобального господарського механізму, зумовлюють потребу в адекватному формуванні геополітичних і гео економічних пріоритетів функціонування і розвитку національної економіки, обґрунтуванні дієвих шляхів і форм розвитку економічних відносин, зокрема зовнішньої торгівлі, в євроінтеграційному напрямі тощо, втіленням яких має стати продумана, збалансована й ефективна зовнішньополітична і зовнішньоекономічна політика, політика регіональної торговельно-економічної інтеграції України, спрямовані на посідання нею гідного місця у європейському і світовому співтоваристві.

Відтак, предметом стратегічних інтересів України у контексті її гео економічного визначення в сучасній світогосподарській системі має залишатись європейська інтеграція, основою якої має стати зона вільної торгівлі, за одночасного підтримання і розвитку нових форм ефективного і взаємовигідного співробітництва як у рамках існуючих регіональних угод із традиційними партнерами за Співдружністю незалежних держав, Організацією Чорноморського економічного співробітництва тощо, так і через реалізацію політики укладання нових регіональних торговельних угод із реально діючими механізмами, спрямованими на забезпечення вільного міжкраїнного руху товарів і послуг, а можливо (що є не менш значущим), і факторів виробництва, враховуючи, що ці механізми можуть включати регіональні правила щодо підприємницького капіталу (інвестицій), робочої сили, конкуренції, навколишнього середовища тощо, виходячи за межі забезпечення взаємних торгових преференцій та інших регулятивних заходів щодо нівелювання тарифів і нетарифних обмежень у взаємній торгівлі країн-учасниць таких угод.

Вважається, що доцільність участі країн у регіональних інтеграційних угрупованнях багато в чому визначається можливістю досягнення стратегічних пріоритетів їх національного розвитку, забезпечення випереджаючих тем-

пів економічного зростання порівняно з доінтеграційним станом тощо [1, 2]. Разом з цим одного лише прагнення щодо участі у регіональних торговельно-економічних угодах і його втілення шляхом об'єднання внутрішніх ринків за відповідного коригування зовнішньоекономічної політики зазвичай виявляється недостатньо для надбання необхідних переваг щодо ефективної реалізації експортного потенціалу країни і здобуття як наслідок бажаних коротко- і довгострокових вигод від такого стратегічного партнерства. Адже підґрунтям формування цивілізованих інтеграційних форм міжкраїної взаємодії є наявність необхідних і достатніх передумов соціально-економічного розвитку, мобілізація ендогенних факторів, однастайність політичних пріоритетів, прагнення до взаємної соціально-економічної і культурної цілісності, а головним критерієм доцільності й ефективності таких дій – характер їх впливу на національну конкурентоспроможність кожного учасника.

Таким чином, викладене вказує на нагальну потребу у зміцненні міжнародних позицій економіки України, для чого необхідний активний пошук дієвих і, можливо, певною мірою нестандартних напрямів, засобів та інструментів стратегічного міжнародного торговельно-економічного партнерства, пріоритетом розвитку якого має виступати євроінтеграційна складова.

І хоча сьогодні низка об'єктивних і суб'єктивних причин зумовлює високий ступінь невизначеності кожної складової вектору розвитку відносин «Україна – ЄС», що ускладнює і робить багатоваріантними прогнози конкретних проявів цього партнерства, останнє, на наш погляд, сприятиме реалізації стратегії забезпечення конкурентоспроможності української економіки, лібералізації внутрішньої економічної політики, подальшому ринковому реформуванню національної економіки з орієнтацією на сучасні виміри соціально-економічного розвитку.